

Т.В. Пасічинська,
викладач
Харківської державної
академії культури

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ЕСТРАДНО-ДЖАЗОВИХ ТВОРІВ У КЛАСІ АКОРДЕОНУ ВНЗ III-IV РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Оволодіння різноманітним за жанром та стилем художнім репертуаром, зокрема, вивчення естрадно-джазових творів, не лише збагачує концертний репертуар акордеоністів, але й активно впливає на музично-слухове виховання, активізацію творчого потенціалу, подальший розвиток почуття метроритму, опанування специфічними прийомами гри, а також сприяє підвищенню загального виконавського рівня. Саме тому естрадно-джазове виконавство є невід'ємною складовою гармонійного виховання акордеоніста в процесі навчання у ВНЗ III-IV рівня акредитації та потребує особливого педагогічного підходу та компетентності.

Оскільки ми акцентуємо увагу саме на особливостях вивчення естрадно-джазових творів у класі акордеону, слід визначити ці особливості. Специфіка естрадно-джазового виконавства полягає в неможливості традиційної нотної фіксації багатьох елементів музики (ритмів, артикуляції, прийомів гри). Тому, насамперед, студентів слід навчити стилістично правильно інтерпретувати естрадно-джазові твори, ознайомити з основними виконавськими прийомами, а також стимулювати розвиток художньої уяви та творчого потенціалу.

Починати роботу зі студентами над естрадно-джазовими творами слід із ознайомлення зі стильовими та жанровими особливостями композицій, історією їх виникнення та специфікою відтворення.

Однією з головних умов адекватного естрадно-джазового виконавства є розвиток у студентів почуття свінгу (англ. swing – балансування, качання) – визначального ритмічного феномену джазової та багатьох жанрів естрадно-джазової музики. Необхідно зазначити, що в нотному записі існують лише спрощені схеми фіксації свінгу, але адекватне відтворення цієї пульсації залежить від темпу, жанру твору та виконавської манери. На цьому етапі слід порекомендувати студентам часте прослуховування записів провідних виконавців-акордеоністів, які досконало оволоділи манерою свінгування, або навіть

є авторами цих композицій. Закріпити навички свінгування студентам слід на вправах та гамах, спочатку під керівництвом викладача, а потім і самостійно.

Характерне фразування та артикуляція – це ще один фактор, який впливає на інтерпретацію естрадно-джазових творів і також не підлягає точній нотній фіксації. Слід окреслити основні правила, які відрізняються від класичного музикування: вживання акцентів оф-біт (акцентуються друга та четверта долі), підкреслення початку кожної ланки в секвенціях, адекватне відтворення синкопованих нот (синкопована нота завжди скорочується, за винятком tenuto над синкопою, або тривалості, яка більша за чверть), скорочення акцентованої ноти та ін.

Специфіка виконавства естрадно-джазових композицій зумовлює природне поєднання композитора і виконавця як рівноправних співавторів. Розвиток навичок імпровізаційності, зокрема інтерпретація темпу та динаміки твору, зміни нотного тексту, введення віртуозних пасажів, використання специфічних прийомів гри (глісандо, вібрато, тремоло, трелі та ін.), шумових специфічних ефектів, спонукають студентів до пошуку власного виконавського стилю, до самовираження за рахунок їхньої особливої манери гри, пов'язаної з індивідуальними творчими, інтелектуальними здібностями та з психофізичним станом.
